Dinsdag 8 Januari 1946 — DAGBLAD — 63 ste Jaargang No. 4704

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Tel. 1558. Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Weer de Atoombom

Heeft Rusland er ook een?

Een nazie vond zijn geweten.

NAAR DE VERKIEZINGEN IN BELGIE

Belgische regeringskringen zeiden, dat de beslissing om het Parlement te ontbinden binnen 48 uur zou kunnen worden genomen. Indien de ontbinding van het Parlement deze week door de Prins-Regent wordt aangenomen, zullen de algemene verkiezingen welk thans voor April zijn vastgesteld, binnen 40 dagen plaatsvinden. (Brussel, (AP) 7.1.)

BYRNES BENOEMT EEN COMMISSIE.

De Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken James F. Byrnes maakte de benoeming bekend van een commissie van vijf leden, welke de „beheersing en veiligstelling" zal bestuderen, die nodig zijn het Noordamerikaans geheim van de atomaire energie te beschermen.

De Onder-Secretaris van Buitenlandse Zaken Dean Acheson is Voorzitter van de commissie. Leden zijn: John McCloy, oud-Assistent Secretaris van Oorlog Dr. Vannevar Bush, James Conant en Generaal-Majoor Leslie Groves — de drie laatstgenoemden hadden het toezicht op en de leiding van de ontwikkeling der atomaire energie.

Het Departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat Byrnes de commissie in het leven riep in de verwachting, dat de Organisatie der Verenigde Volken gunstig zou reageren op het voorstel om een commissie te vormen teneinde de vraagstukken te overwegen welke voortspruiten uit de beheersing van de atomaire energie en andere wapenen welke voor vernieling op grote schaal kunnen worden gebruikt (Washington, (AP) 7.1.).

HEEFT RUSLAND OOK ATOOMBOMMEN?

Dr. Raphael E. G. Armatoth, een natuurkundige, heeft verklaard, dat Rusland een nieuwe atoombom heeft uitgevonden, doch Dr. Victor F. Weiss Kopf van Cambridge heeft direct gezegd, dat dit „een hoop nonsens" is. In ieder geval is er meningsverschil ontstaan onder de Noordamerikaanse afgevaardigden naar de algemene vergadering van de Organisatie der Verenigde Volken over de plannen om het gebruik van de atomaire energie te beheersen.

De Londense ochtendbladen zeiden, dat de Verenigde Staten zo nodig hun veto-macht in de Veiligheidsraad zullen gebruiken om hun eigen belangen te beschermen bij de vorming van de voorgestelde commissie ter beheersing van de atomaire energie (Londen, (AP) 8.1).

OOSTENRIJKSE REGERING ERKEND.

Naar vermeld wordt hebben de Verenigde Staten, gevolgd door Groot Britanië, Frankrijk en Rusland de nieuwe Oostenrijkse regering officiëel erkend. President van de regering is Dr. Karl Renner; Kanselier is Leopold Figl. (Wenen, (AP) 7.1).

FIGLS POSITIE KRACHTIGER.

Men verwacht dat de erkende van de nieuwe Oostenrijkse regering door de vier mogendheden de positie van Premier Leopold Figl, leider van de sterk conservatieve Volkspartij, welke de steun van zowel de Kerk als de boerenorganisatie heeft, zal versterken. De Volkspartij moet echter rekening houden met een krachtige concurrentie van Oostenrijks Socialistische Partij. De Communisten kwamen als derden uit de verkiezing met slechts 6% van het totaal aantal stemmen.

Figls regering omvat acht leden van eigen partij, zes Socialisten en een Communist.

De regeringsautoriteiten weten nog niet goed in hoeverre men vertegenwoordigers zal mogen benoemen bij de Geallieerde regeringen, doch men acht het waarschijnlijk dat Oostenrijk ten minste politieke vertegenwoordigers mag zenden naar de hoofdsteden van enkele naburige landen. Reeds heeft de regering onderhandelingen gevoerd met de regeringen van Praag en Boedapest in een poging de ernstige economische toestanden van Oostenrijk op te heffen.

De militaire bezetting van het land door de vier mogendheden wordt voorlopig gehandhaafd. (Wenen, (AP) 7.1.)

Deze mariniers en hun chauffeur pauseren voor een korte rust te Pittsburgh op hun tocht van Los Angeles naar New York. Zij hebben reeds 4½ dag in de taxi gezeten. De chauffeur vroeg 30 tot 40 dollar per man voor de tocht.

EEN BEKENTENIS TE NEURENBERG.

De stemming van de nazies die terecht staan te Neurenberg — welke voorzichtig in toom gehouden werd gedurende anderhalve maand ondanks de ernstige beschuldigingen — sloeg om toen zij een hunner beruchtste beulen hoorden bekennen dat hij eindelijk zijn „geweten gevonden" had en wroeging gevoelde.

Erich von dem Back Zelwicki, Luitenant Generaal van de SS elite-garde, deelde aan de rechtbank mede, dat de nazies de aanval op Rusland openden met de enkele bedoeling om 30 millioen Slaven uit te roeien.

Hij wees op de wreedheden die speciaal tegen de Partijgenoten aan het Oostelijk front werden gepleegd en verklaarde, dat het Duitse Hoofdcommando volkomen op de hoogte moest zijn van de methoden die gebruikt werden. Goering schimpte en vloekte tegen den getuige toen die voorbij de beklaagdenbank schreed (Neurenberg, (AP) 7.1).

VERKLARINGEN VAN GIRAL.

Giral heeft aan de Associated Press medegedeeld dat hij niet geloofde, dat een bijeenkomst tussen Franco en Don Juan zou plaats vinden. Hij beweerde, dat elke poging om de monarchie te herstellen in Spanje thans vruchteloos zou zijn „omdat meer dan 90% van het Spaanse volk ten gunste van een republiek is".

Giral zeide dit als commentaar op de bespiegelingen over de mogelijkheid dat in Zwitserland een bespreking zal plaats vinden tussen Franco en Don Juan.

De Premier van de Spaanse republikeinse regering in ballingschap weigerde om commentaar te leveren op Prieto's hernieuwd pleidooi voor een plebisciet in Spanje, dat gehouden werd voor een socialistische bijeenkomst in Mexico op Zondag jl. Hij gaf te kennen dat zijn regering tegen het voorstel van een plebisciet is. Ook wenst hij op het ogenblik niet verder met Prieto openlijk in discussie te treden.

Giral verklaarde, dat hij nog steeds van plan is naar Frankrijk te gaan, doch dat het Franse consulaat hem nog geen visum heeft gegeven. Hij vertrouwt evenwel dat dit alsnog zal geschieden. Giral zal naar Frankrijk gaan als particulier persoon en niet als hoofd van de Spaanse republikeinse regering. Wederom gaf hij uiting aan de hoop dat zijn regime op bredere grondslag zal worden gevestigd na een bijeenkomst met de republikeinse leiders in Europa. Vermoedelijk zal hij de Spaanse situatie bespreken met Negrin en trachten den socialistischen leider Largo Caballero en den communistischen afgevaardigde Ibarruri van hun huidig standpunt ten gunste van een plebiscit af te brengen.

Berichtgevers die in nauw contact staan met de Spaanse republikeinse regering zeiden echter, dat alle berichten uit Europa erop schijnen te wijzen dat Don Juans raadgever en zegsman Julio Lopez Olivan, de vroegere Spaanse Ambassadeur in Londen geen pretendent heeft medegedeeld, dat de monarchie gestroomlijnd moet worden en openlijk pro-democratisch worden indien hij enig succes wil hebben. Lopez Olivan wenst dat Don Juan een monarchie zal vestigen op Engels model. Volgens deze berichtgevers wenst Don Juan geen contact met Franco en wil hij evenmin de macht erven van het Franco-regime. De koningsgezinden zouden hun positie thans niet in de waagschaal willen stellen doch den republikeinen het risico doen nemen en de vruchten plukken indien het republikeins regime ten val komt (New York, (AP) 7.1).

Emil Hatieganu zou uit de Boerenpartij zijn gekozen en Misja Romniceanu uit de Liberale Partij. Zij werden gekozen uit een lange lijst van namen die Zaterdag door de partijen werden voorgelegd nadat de oorspronkelijke door Visjimsky afgewezen werden. Hatieganu is advocaat; hij was Minister van Gezondheid in de Nationale Boerenregering van 1928-1929 en President van Transylvanië.

Romniceanu is ook advocaat; hij was Minister van Financiën in de regering vóór die van Groza welke wapenstilstand sloot. Hij had de leiding over de Nationale Bank. De overeenkomst heeft blijkbaar de weg geplaveid voor de vorming van een nieuwe regering, welke door Groot Britannië en de Verenigde Staten erkend zal worden indien op bredere basis gevestigd en meer volgens democratische lijnen door de vertegenwoordiging van andere politieke partijen dan die er thans aan deelnemen (Boekarest, (AP) 7.1).

OVEREENKOMST IN BOEKAREST?

De Roemeense Partij-leiders zeiden niet-officieel te hebben vernomen dat de Engels-Noordamerikaans-Russische commissie een overeenkomst heeft bereikt over de vertegenwoordigers van de Nationale-, Boeren- en Liberale Partijen die aan de regering zullen worden toegevoegd om haar op bredere basis te vestigen ingevolge de overeenkomst van Moskou.

BOTSING TUSSEN GEALLIEERDEN EN JOEGOSLAVEN?

De radio van Beograd ontkende de geruchten omtrent gewapende botsingen tussen de Joegoslavische en Geallieerde troepen in het gebied van de Juliaanse moerassen. (Londen, (AP) 7.1).

MORGEN?

De pers van Tsjoengking voorspelde, dat de orders om het vuren te staken morgen zullen worden gegeven door de regering zowel als de communisten.

Men wacht op een formele bekendmaking van Marshall en de vertegenwoordigers van de regering en de communisten. Zij hebben evenwel nog niets gezegd sedert Marshall na de bijeenkomst van gisteren zeide: „Wij maken vooruitgang".

Een woordvoerder voor de Democratische Liga zeide vernomen te hebben dat de order om het vuren te staken niet van toepassing zou zijn op Mantsjoerije waar de regeringstroepen thans over land en door de lucht binnentrekken. De communisten hebben zich hierbij neergelegd.

NAAR JAPAN.

De Britse Luitenant Generaal H. G. Gardner maakte bekend, dat gemengde Australische en Nieuw Zeelandse troepen zullen worden gezonden naar Japan als bezettingsroepen. Het is echter niet bekend wanneer zij zullen arriveren (Tokio, (AP) 7.1).

VERKLARING VAN EVATT.

Herbert Evatt, de Australische Minister van Buitenlandse Zaken, verklaarde bij zijn aankomst te Sydney na een bezoek van vier maanden aan de Verenigde Staten: „Ongelukkigerwijze worden al de goede resultaten die geboekt werden in Washington door de Commissie voor het Verre Oosten thans bedreigd door het voorstel van de Moskou-conferentie om elk van de vier landen — het Verenigde Koninkrijk, de Verenigde Staten, Rusland en China — individuele rechten te geven om de beslissingen van de commissie van elf landen ongedaan te maken. (Sydney, (AP) 7.1)

MEN ZAL HET NIET ERKENNEN.

Het Franse Departement van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië aan Frankrijk hebben medegedeeld, dat men de naasting van Indochinees gebied door Thailand in 1941 niet zal erkennen. Volgens een woordvoerder van de regering zal dit de Frans-Siamese besprekingen vergemakkelijken welke thans gaande zijn. (Parijs, (AP)

KIND ONTVOERD.

De politie van Chicago maakte bekend, dat Suzanne Degnan, de zesjarige dochter van den Directeur van het Bureau voor Prijszetting in Chicago, ontvoerd is en een losgeld van 20.000 dollar werd geëist.

De vader, James Degnan, ontbood de politie toen hij het bed van het meisje in de vroege morgen leeg vond. In een briefje, dat gevonden werd in de kamer van de flat die men met een ander gezin deelt, werd een losgeld geëist. Een ladder van 7 voet lengte leunde nog tegen het raam. Een andere dochter, 10 jaar oud, werd slapende gevonden in een andere kamer. De kleurling-kokkin, die een kamer in het flat heeft, deelde aan de politie mede, dat zij om 2 uur 's morgens geruis hoorde in het kamer van het kind en dat het meisje zeide: „Ik wil niet opstaan." Volgens de pers heeft de ontvoerder contact gemaakt met de familie om zijn eis voor een losgeld van 20.000 dollar te herhalen.

In een verklaring aan de pers smeekte de vader om een veilige terugbrenging van het kind omdat „ik geen geld heb". De moeder is wanhopig.

Het Federale Bureau heeft zich met het geval ingelaten. De politie zeide voetafdrukken gevonden te hebben welk leiden naar de ladder bij het raam. In de brief aan de familie zeide de ontvoerder, dat men de politie niet moest waarschuwen omdat het goudharige kind anders letsel zou krijgen.

Later beloofde de 36-jarige Heer Degnan, vader van het kind, voor de radio dat hij het losgeld van 20.000 dollar zou betalen. De man verdient 7500 dollar per jaar. Hij smeekte den boosdoener het kind ongedeerd terug te brengen. „Indien je haar deert, zal God het je betaald zetten", zeide hij. (Chicago (AP) 7.1.)

HET ONTVOERDE KIND VERMOORD.

De moordenaar, die het meisje van Degnan Maandagmorgen uit haar bed ontvoerde voor een losgeld van 20.000 dollar, het lichaam vervolgens in stukken hakte en die in de riolen wierp, wordt achterna gezeten door woedende politie-officieren. Slechts de twee armen word envermist nadat talloze politiemannen de gehele nacht door de riolen zochten.

De wreedheid van de misdaad schokte de stad. Honderden verzamelen zich nabij de woning van Degnan terwijl dozijnen politiemannen het gebied doorkruisten op verzoek van ouders die geterroriseerd werden na het nieuws dat het lijk van het kind gevonden was.

Velen vroegen de politie om bescherming van hun kinderen tot de moordenaar gevat is (Chicago).

HELGOLAND ZAL WORDEN GEBOMBARDEERD.

De radio van Hamburg zeide, dat Helgoland te beginnen op 12 Januari zal worden onderworpen aan herhaalde en zware bombardementsaanvallen. Men waarschuwde de scheepvaart in de Noordzee om van 12 Januari af tot nader bericht het eiland Helgoland niet te naderen binnen een straal van 2 kilometer, aangezien zij dit op eigen risico doen.

Geen uitleg werd door de radio gegeven van dit bericht, doch de Britse bladen meldden reeds in October, dat de vesting in de Noordzee zou worden onderworpen aan hevige bombardementen teneinde het effect van de „aardbevingbommen" op de duikbotenkooien te zien. De duikbotenkooien van Helgoland hadden namelijk 23 bombardementsaanvallen doorstaan tijdens de oorlog. (Londen, (AP) 7.1.)

HIROHITO'S PAARD NAAR HOLLYWOOD.

De witte schimmel welke eens aan Hirohito behoorde, is te Yokohama aan boord van een schip geplaatst om te worden vervoerd naar San Francisco. De eindbestemming van het paard is Hollywood. Het paard is geadresseerd aan Luitenant Dick Ryan, een vroeger filmacrobaat, die rodeo's organiseerde voor het leger in het gebied van de Stille Oceaan. (Yokohama, (AP) 7.1.)

het nieuws van vandaag

Een doctor te Londonderry heeft de Geallieerde diplomaten de stuipen op het lijf gejaagd met de bekendmaking dat de Russen een nieuwe atoombom hebben uitgevonden. Hij zeide het vernomen te hebben van medewerkers in een centrum dat contact heeft met Russische natuurkundige genootschappen.

„Een hoop nonsens" was het commentaar van een Noordamerikaans geleerde, doch niettemin schijnt er reactie te zijn ontstaan onder de Noordamerikaanse afgevaardigden die aan de algemene vergadering van de Organisatie der Verenigde Volken zullen deelnemen.

Toevallig werd gisteren uit Washington gemeld, dat de Noordamerikaanse regering een commissie heeft benoemd onder voorzitterschap van Dean Acheson om het geheim van de atomaire energie te beschermen. Dat is natuurlijk goed, doch indien Rusland het geheim al kent en de bom reeds klaar heeft zal dat de de Geallieerde diplomaten niet gerust stellen.

Men zit nu te overwegen welke methode men zal volgen om in de Organisatie der Verenigde Volken tot de vorming van een commissie die de atoom in toom moet houden. Zal men erin slagen?

Dit is een van de verschillende vragen die zich vandaag aan ons opdringen. Een andere is of morgen werkelijk het vuren in China tussen de troepen van de regering en de communisten gestaakt zal worden. Bevoegde lieden in Tsjoengking hebben het voorspeld, doch wij wachten af.

Een andere vraag is: Wat gebeurt er eigenlijk in Indië? Steeds meer vooraanstaande Nederlandse autoriteiten nemen ontslag. AP noemt de namen van Brossares en Wind, die in het burgerlijk bestuur zouden zitten. En intussen toont het cabinet van Sjahrir zich steeds meer geneigd om met de Britten samen te werken.

De laatste vraag, die geen verband houdt met de internationale toestand, is of de schurk die een zesjarig meisje ontvoerde en vervolgens vermoordde, zal worden gevat. Chicago, waar dit geschiedde, is gewend aan ernstige misdaden, doch dit geval heeft de mensen toch geschokt.

Dean Acheson, de Noordamerikaanse Onder-Secretaris van Buitenlandse Zaken, is benoemd tot Voorzitter van een Commissie om het Noordamerikaans geheim van de atomaire energie te beschermen.

De Arbeidersbeweging in de Verenigde staten

De Vorming van een Wereldfederatie·

De laatste twaalf jaar is er in de Verenigde Staten belangrijke vooruitgang gemaakt naar een verzekerd en welvarend bestaan voor alle werkers. In 1945 had dit geleid tot plannen voor een internationale regeling voor de arbeiders, die alles wat op dit gebied is voorafgegaan overtreft.

Noordamerikaanse vakbonden, in de huidige betekenis van het woord, gaan in hun oorsprong ongeveer 140 jaar terug, naar het tijdvak dat volgde op de onafhankelijkheidsoorlog. Ze groeiden langzaam maar vrij gestadig gedurende de geweldige groei der industrie in de negentiende eeuw. Ze floreerden in de oorlog van 1914—1918. Tegen 1920 had het ledental van de Noordamerikaanse arbeidsfederatie 4.000.000 overschreden. In de voorspoedige jaren 1920-30 gingen de vakbonden achteruit. Dat verschijnsel werd nog sterker in de eerste dagen van de grote tegenspoed. Tegen 1932 had de Noordamerikaanse arbeidsfederatie meer dan 1.500.000 leden verloren.

Roosevelt gaf de stoot van opbloei.

In de lente van 1933 tekende Roosevelt de Wet voor Nationaal Industrieel Herstel, door het Congres goedgekeurd. Deze verstrekkende wet gaf werknemers het recht zich te organiseren in bonden van hun eigen keuze en gezamenlijk met de werkgevers te onderhandelen („collective bargaining" of „loven en bieden" over lonen en arbeidsvoorwaarden). De democratische vakbeweging leefde er sterk door op.

Tussen Juni 1933 en October 1934 organiseerde de Noordamerikaanse Arbeidsfederatie 20 federale (nationale) vakbonden in de aluminium-industrie, 30 in de cementindustrie, 75 in de rubber- en 106 in de automobielnijverheid. In hetzelfde tijdvak nam het aantal bij de federatie aangesloten vakbonden toe van 673 tot 1788.

In de twaalf gewichtige jaren na 1933 kwamen er in de V.S. andere wetten op de arbeid tot stand.

In 1935 bevestigde de Nationale Wet op Arbeidsbetrekkingen — welke de Wet voor Nationaal Industrieel Herstel verving — het recht der werknemers zich vrij te organiseren en vrij hun vertegenwoordigers te kiezen. De nieuwe wet machtigde de Nationale Raad voor Arbeidsbetrekkingen geheime stemmingen te doen houden voor vertegenwoordiging van werknemers, en geschillen te regelen. De wet verbood alle practijken die het recht op „collective bargaining" bekortten of veronachtzaamden.

Onder de bescherming van deze wetten bleef de vakbeweging zich sterk ontwikkelen. De bond van machinisten en electriciëns verdubbelde in twee jaar zijn ledental; de voorliedenbond kreeg drie maal zoveel leden; het ledental van de bond van personeel in het hotel- en restaurant-bedrijf werd in vier jaar met vijf vermenigvuldigd.

Welke Arbeidswetten tot stand kwamen.

Met de stichting van het Comité voor Industriële Organisatie (later Congres van Industriële Organisaties) stroomden nog meer Noordamerikaanse werklieden naar de vakbonden. Dit congres was aanvankelijk een tak van de Noordamerikaanse Arbeidsfederatie. Het had er zich van afgescheiden als gevolg van een geschil over de wijze van organisatie — op industriele basis of op vakbasis. Het Congres was voor de eerste en begon een levendige campagne, eerst in de staalindustrie, daarna in andere industrieeën, met name de automobiel- en textielnijverheid. In de twaalf historische jaren volgend op 1933 groeide het aantal in de AFL (American Federation of Labour) en het CIO (Congress of industrial Organisations) georganiseerde werklieden van 3.000.000 tot meer dan 12.000.000.

De Wet voor Sociale Veiligheid (1935) voorzag in federale (het ganse land omvattende) steun aan de staten tot zorg voor behoeftigen, ouden van dagen, werklozen, blinden, moeder en kind en openbare gezondheid. Als gevolg hiervan komen werkloosheiduitkeringen in sommige staten op 15 dollar in de week, en pensioenen voor werklieden die 65 jaar zijn geworden op 22,5 dollar in de week.

De Wet Byrnes (1936) verbood aan firma's welker handel meer dan één staat omvatte stakingsbrekers te vervoeren. Dit maakte vrijwel een einde aan de ondernemingen welker bedrijf bestond in het breken van stakingen en leidde tot een sterke vermindering van stakingsonlusten.

De Wet Walsh-Healy (1936) streefde naar verbetering van de arbeidsvoorwaarden in fabrieken die voor de regering werkten. De voornaamste twee voorzieningen er in verlangden dat werkgevers die regeringsorders uitvoeren lonen betalen die niet lager zijn dan die welke door den Secretaris van Arbeid zijn vastgesteld als geldend voor bepaald werk, en dat er een achturige werkdag en een veertigurige werkweek als basis wordt aangenomen voor werklieden die aan regeringsorders werken, met anderhalf maal het uurloon voor overwerk.

De Wet op Rechtvaardige Arbeidsnormen (1938) breidt de beginselen van de Wet Walsh-Healy uit over alle ondernemingen die handel drijven tussen de verschillende staten.

Met deze maatregelen, die het ganse land betroffen, gingen samen herzieningen, versterking en uitbreiding van de arbeidswetgeving en nieuwe wetgeving in verscheidene afzonderlijke staten. De staat New York bijvoorbeeld die vaak vóór gaat in zulke zaken, voerde in 1945 een wet in waarbij strenge straffen worden opgelegd aan werkgevers die beproeven onderscheid te maken, bij werknemers of werkzoekers, op grond van ras of godsdienst. Bij deze wet is het den werkgever zelfs verboden een gegadigde te vragen of hij katholiek, protestant of joods is.

Uitbreiding van de werkzaamheden der vakbonden.

Daar de arbeidersklasse wél voer in het gunstige klimaat van zulke nationale en staatswetgeving verhoogden de vakbonden, daarmee in overeenstemming hun werkzaamheid. Aan de vacantie-kampen der arbeiders, waarin was voorzien, voegden ze nieuwe gerieven toe. Ze breidden hun opleidingsplannen uit. Sommige gaven cursussen in organisatie en leiding voor vakbonden, andere in maatschappelijke en politieke zaken, weer andere in de vakken van hun leden.

De prikkel van de oorlog breidde het terrein uit voor de werknemerscomité's die tot taak hebben de arbeidsvoorwaarden te verbeteren en geschillen te voorkomen. De Raad voor Oorlogsproductie moedigde de, instelling aan van Productie-Comité's van arbeiders en Directie. Ze kwamen tot stand in zowat 5.000 oorlogsfabrieken en slaagden er in verzuim en verandering van personeel te verminderen, de hoedanigheid van het werk te verbeteren, het aantal ongelukken terug te brengen en millioenen arbeidsuren te sparen.

In 1944 deed het CIO — met zijn Comité voor Politieke Actie — levendig mede in de gewichtige verkiezingen van dat jaar. Het Comité organiseerde een campagne waarbij zijn vertegenwoordigers van huis tot huis gingen, de kiezers aansporende zich te laten inschrijven en naar de stembus te trekken. Tegen de scherpe critiek der conservatieven in viel het die candidaten hevig aan van wie het meende dat hun beginselen in strijd waren met de democratische idealen der arbeiders niet alleen, maar ook van de oorlog tegen Duitsland.

De vooruitgang in andere landen.

In andere democratische landen, in de oorlogsjaren niet door de Duitsers bezet, consolideerde Labour zijn winsten en schreed voorwaarts naar nieuwe doelen. In Groot Britannië bijvoorbeeld vulde het Nationaal Arbitrage Besluit (1940) het vrijwillig proces van „collective bargaining" aan.

Het voorzag in een tribunaal, waarin het landsbestuur, de bond en de werkgever waren vertegenwoordigd, voor de regeling van geschillen over lonen, werkuren en arbeidsvoorwaarden. Een gelijksoortig lichaam kwam tot stand in Canada, Australië en Nieuw Zeeland. Mexico en andere Zuid- en Midden-Amerikaanse landen waren zo ver vooruitgegaan, vergeleken bij de jammerlijke arbeidsomstandigheden van nog slechts een geslacht geleden, dat de Latijns-Amerikaanse Confederatie van de Arbeid op de recente wereldconferentie der vakbonden te Londen een vertegenwoordiging had die voor wel 5.000.000 arbeiders sprak.

De productie der democratische arbeiders.

Onder een democratisch landsbestuur, met vrijheid van handelen en spreken, werkten de vakbondleiders niet alleen zonder restricties maar wettelijk gesanctioneerd. In de democratische landen deden zich stakingen voor, zelfs in de oorlogsfabrieken. En wat van betekenis is is niet dat er zo weinig stakingen waren maar dat ze konden vóórkomen en dat de deelnemers vrijwel ongestraft bleven. De arbeiders in de democratische landen konden vrijelijk bestaande toestanden bestrijden en afkeuren; maar dat nam niet weg dat zij oorlogsmatereel vervaardigden in hoeveelheden die in de geschiedenis haar weerga niet kennen. Drie maanden voordat de Geallieerden de overwinning hadden behaald op Duitsland waren arbeidersleiders reeds bezig plannen te maken voor een wereld in vrede.

Vijftig millioen arbeiders.

De wereldconferentie der vakbonden, die in Februari 1945 te Londen bijeenkwam, bestond uit zowat 250 afgevaardigden van meer dan 40 landen. Zij kwamen het woord voeren voor meer dan 50.000.000 georganiseerde arbeiders. Onder de 250 bevonden zich mannen van het blanke, bruine, gele en zwarte ras, Joden, Christenen, Moslims, Boedhisten en mensen zonder godsdienst, Communisten, Socialisten, syndicalisten, personen die in het kapitalisme geloofden en personen die het verafschuwden en allen konden verzekerd zijn van een aandachtig gehoor voor hun opvattingen, wat ze ook mochten zijn.

Een proef van internationale samenwerking.

Zij behandelden vraagstukken, hachelijker, groter dan ooit een conferentie van deze aard onder de ogen had behoeven te zien. Weinigen konden ontkomen aan de gedachte dat zij een proef doorstonden voor internationale samenwerking. Zij beseften dat deze demonstratie van een tot volle wasdom gegroeide internationale organisatie der arbeiders wel eens de belangrijkste factor zou kunnen worden in het herstel van de samenleving na de oorlog. Zij moesten daarom quaesties aanpakken over de vorm waarin de arbeiderswereld zich zou verenigen; over werk, uren en loon als het weer vrede zou zijn; over wat er moest worden gedaan met de vakbonden in vijandelijke landen. En aan al die quaesties lag ten grondslag het alles overheersend probleem van het herstel der grote democratische instellingen, welke de Italiaanse, Japanse en Duitse regering naar haar beste vermogen in beide halfronden hadden pogen te vernietigen.

Het congres gaf terstond uitdrukking aan zijn innerlijke eenheid en stelde een precedent voor zulke internationale bijeenkomsten door zijn voornaamste functionarissen in drievoud te kiezen: als presidenten George Isaacs, Groot Britannië, R. J. Thomas, Verenigde Staten; Vasily Kutznesov, USSR; en als vice-presidenten; Louis Saillant, Frankrijk; Tsjoe Hsoeeh, China; en Lombardo Toledano, Mexico.

President Kutznetsov zeide in een redevoering die de kern raakte:

„De grote massa, en in de eerste plaats de arbeidersklasse, betaalt te duur voor het verzuim tijdige en beslissende maatregelen te nemen tegen het Fascisme. Het gebrek aan gemeenschappelijk optreden van de democratische landen, het gebrek ook aan verenigd optreden door de internationale arbeidersbeweging maakten het voor het Fascisme mogelijk de mensheid in een verschrikkelijke oorlog te wikkelen".

De algemene politiek.

Dit thema klonk telkens weer in een debat dat tien dagen duurde, waarin de conferentie speciale zaken behandelde, zoals lonen, werkuren en arbeidsvoorwaarden, en een algemene politiek goedkeurde, hieronder kort samengevat:

„Verhoogde voortbrenging rechtvaardigt ten volle, neen eist, uitbreiding van de vrije tijd van den werkman. De Conferentie verlangt dus de spoedige en algemene invoering van een werkweek met een maximum van 40 uren zonder loonderving."

Daar men in de Verenigde Staten reeds was begonnen te ijveren voor een 30-urige werkweek bepaalde het program dat het om een 40-urige werkweek vroeg, behoudens en kortere waar de economische ontwikkeling dit mogelijk maakte. Het onderstreepte ook andere punten, waaronder:

De plicht van de regeringen na de oorlog te voorzien in werk voor allen, sociale zekerheid, een hoog voedingspeil en woningen van hoog gehalte;

Controle op de prijzen en de distributie van voedingsmiddelen, kleeding en andere goederen waarin de vraag groot is; vakbonden en het publiek aan zulke controle deel te laten nemen;

Wetgeving voor de bescherming van het publiek tegen monopolistische exploitatie, door de vorming van monopolies te voorkomen, ze te controleren waar ze bestaan, of ze te liquideren door middel van nationalisatie;

Een internationaal monetair stelsel dat een stage uitbreiding van de wereldhandel bevordert;

Het recht van de arbeiders, in alle landen zich te organiseren in vakbonden, co-operatieve verenigingen te stichten, alsmede instellingen voor onderlinge hulp, en het zelfde loon te ontvangen voor het zelfde werk, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht of leeftijd.

Plannen voor een nieuwe internationale Arbeidsfederatie.

Met de thoekomst voor ogen keurde de conferentie in beginsel plannen goed voor een nieuwe internationale arbeidersfederatie, van tenminste 60.000.000 arbeiders van 45 naties, met haar hoofdkwartier in Parijs. Ze benoemde een comité, dat de constitutie der nieuwe federatie zou ontwerpen.

Dit comité, dat reeds in Londen aan het werk was gegaan, zette dit in April in Washington voort. In die maand en in Mei kwam het ook bijeen in Oakland, Californië — zijn werk coördinerend met dat van de conferentie van San Francisco voor een internationale organisatie der Verenigde Naties. In Augustus had het comité een ontwerp voor de vakbondfederatie ter overweging toegezonden aan de 35 organisaties die de Londense conferentie hadden bijgewoond. Een nieuwe wereldconferentie werd uitgeschreven en kwamen in de herfst te Parijs bijeen waar dan ook de constitutie werd aangenomen.

... zugeben. ... diesem Falle bitte ich auch Sie mit "Ja" zu antworten.

Nachdem nunmehr beide Verlobte die Erklärung abgegeben haben die Ehe einzugehen, erkläre ich die Ehe vor dem Gesetz rechtmässig für geschlossen.

Berlin, am ... April 1945

Vorgelesen und unterschrieben:

1.) Ehemann:
2.) Ehefrau:
3.) Zeuge zu 1:
4.) Zeuge zu 2:
5.)

als Standesbeamter

Dit is de laatste paragraaf van het huwelijkscontract dat door Adolf Hitler en Eva Braun getekend werd op 29 April 1945 in Berlijn. Eva, die haar trouwnaam voor het eerst gebruikte, begon de letter „B" te schrijven na haar voornaam.

De eerste handtekening is die van Hitler. De derde is van Dr. Joseph Goebbels. Dan volgen Martin Bormanns initialen „M.B." en de handtekening van W. Wagner, die namens de Burgerlijke Stand optrad. Bormann en Goebbels waren getuigen.

Dit is de stad Junction, in het midden van het overstroomde gebied in de staat Oregon (Verenigde Staten) waar zes personen worden vermist die vermoedelijk verdronken zijn.

GELDERLAND

WONINGEN MET COMFORT.

Ook voor den arbeider.

Wij lezen in „De Gelderlander: Volgende zomer, zo zei ons in een vraaggesprek de secretaris van het College van Commissarissen voor de Wederopbouw Dr. Ir. Z. Y. v.d. Meer, beginnen we weer gewoon met baksteen te bouwen. En geen eenheids- of noodwoningen, maar goede degelijke huizen! Weliswaar wordt er ernstig naar normalisatie gestreefd,maar de architecten behouden hun vrijheid.

Dit jaar leggen we het noodverband nl. eerst het herstel, waar dit mogelijk is. En waar alles van de wereld is weggevaagd, zoals in Middelaar en Ochten zetten we noodwoningen. Ook elders in getroffen gebieden, waar dit een noodzakelijke eis is: Veluwezoom, Betuwe, Nijmegen, Groesbeek, Noord-Limburg en elders. Het betekent echter een achteruitgang van het woningpeil en daarom moeten we zo snel mogelijk van de noodwoning af!

Tien jaar achter.

We hebben op het ogenblik aldus Dr. Ir. v. d. Meer een woningtekort van niet minder dan 250.000 woningen, normaal bouwen we 40.000 huizen per jaar, maar dat willen we opvoeren tot 70.000 om over 10 jaar de achterstand volkomen ingelopen te hebben.

De zaken staan er in Nederland thans zó voor dat we gerekend naar een totaal aantal woningen d.i. 2.157.046 op iedere 100 woningen 4 totaal verwoeste tellen; 2 zwaar beschadigde en 14 licht beschadigd.

De totale cijfers zijn: totaal verwoest 87.224, zwaar beschadigd 43.259 en licht beschadigd 292.163

Vooral arbeiderswoningen.

Op onze vraag wat men het eerst gaat bouwen, antwoordde Dr. Ir. v. d. Meer, dat men allereerst arbeiders en middenstandswoningen zal zetten. En bij voorbaat verzekerde de secretaris van het College van Commissarissen voor de Wederopbouw ons, dat men zeker geen revolutiebouw op het oog heeft.

Integendeel. Bovendien wil men huizen met comfort bouwen, ook, ja zelfs op de eerste plaats voor de arbeiders.

De techniek — ook op het gebied van huizenbouw en sanitair — heeft in de oorlog niet stil gestaan. Daarom is het de bedoeling in de toekomstige arbeiders- en middenstandswoningen centrale verwarming aan te brengen, badcellen e.d.

De snelheid, waarmee de nieuwbouw volgend jaar aangepakt zal worden, hangt volgens onze zegsman niet af van het materiaal, maar van de arbeidspositie, die zeer ongunstig beïnvloed wordt, vooral op het platteland.

Doordat we de laatste vier jaren practisch niet gebouwd hebben zijn er geen arbeiders bij geschoold; we bezitten in de bouwvakken niet meer vaklieden dan voor de oorlog en dit betekent achterstand.

Op een vraag betreffende de kosten en financiering van het bouwplan deelde Dr. Ir. van de Meer ons mede, dat de kosten globaal voor bouw inclusief grond op ƒ 5000.— per woning geraamd worden. Dat betekent 350 millioen gulden per jaar.

De klove tussen gekapitaliseerde huur en bouwkosten zal de Overheid met steun moeten overbruggen. De thans gegeven ƒ 2000.— renteloze hypotheek is naar de mening van Dr. Ir. van de Meer niet voldoende en zal verhoogd moeten worden.

Glas.

Ondanks alle moeiijkheden wil de Dienst voor de Wederopbouw trachten om voor deze winter nog 6 — 7000 noodwoningen te zetten.

Alleen de glaspositie is erg penibel. Er is niet minder dan 4 millioen m_2 glas nodig om alle open vensters te dichten. Dat glas moet practisch voor de volle 100% uit het buitenland komen. De 2% omslag van alle tuindersglas heeft 300.000 m_2 opgeleverd, hetgeen uiteraard bij lange na niet voldoende is. België wil ons wel verkopen; minister Vos is daarvoor persoonlijk naar België geweest, en tegen uitvoer van bepaalde producten zal het ons glas bezorgen.

Dr. Ir. van de Meer beëindigde ons vraaggesprek met de verzekering, dat hij de toekomst zeker niet somber inziet wat de huisvesting betreft.

e Katholieke Sociale Week — IV.

it alle hoeken van La Habana.

it alle hoeken naar La Habana Het merkwaardigste was wel, t toen iemand bij het aartsbishoppelijk paleis in La Habana formeerde naar de plaats van Katholieke Sociale Week, en hem daar niet kon helpen. „Welk congres bedoelt u?" was t raadselachtige antwoord.

— Maar we hebben een telegram aan de Acción Católica, uba, gezonden.

„Dat zal dan wel ergens in de ad rondzwerven."

Een taxi naar het grootste Jeiëtencollege ter wereld, Colegio elén, bracht uitkomst. Kamers aren daar gereserveerd voor de vaardigingen van enkele tienllen landen. Alle landen van merika. Behalve Brazilië dat om n of andere reden niet had unnen komen, en Uruguay, welks an op het laatste moment ziek erd.

Op de gaanderijen, die breder ijn dan Curaçao's Herenstraat epen ze. Daar werd de kennisaking aangeknoopt of vernieuwd. Enkele Mexicaanse aartsisschoppen en een wijbisschop it Spanje, de Nuntius in La Haana en daartussen een in zwart olbertje geklede bisschop uit de erenigde Staten, die de hoed sjesweg op het hoofd had in het ezelschap waar alleen solideo's e kruinen sierden.

In een der zalen is Dr. Victor Garcia Hoz van de Madrileense niversiteit zijn kisten aan het itpakken. Er wordt een tentoonstelling gehouden van wat er op sociaal gebied in Spanje wordt gepubliceerd. Het is een Inter-Amerikaanse Week en daarbij zijn ook de Europese bezittingen op het Westelijk halfrond genood. Spanje kreeg de uitnodiging vanwege de banden der oudheid. Puerto Rico, dat vertegenwoordigd was door den kanselier van het bisdom Mgr. Rafael Grovas en een viertal leken, zeide tegen correspondent als natie aanwezig te zijn. „Wij zijn Latijnen", was het antwoord van Dr. J. Paniagua Serracante, die de Derde Orde van den Heiligen Dominicus vertegenwoordigde en de vriendelijke groeten van Pater Hyacinth Oorsprong O.P. voor de Curaçaose afgevaardigden medebracht.

Een klein land als El Salvador bracht Emilio J. Simán naar Cuba en Paraguay had zijn eigen en enigen vertegenwoordiger in een jongen priester, die vloeiend Italiaans bleek te spreken.

Weer een ander was een Jezuïet uit Colombia, die aan de Gregoriana te Rome had gestudeerd en den Nederlandsen Professor Sebastiaan Tromp S.J. zich herinnerde. Na terugkeer in Colombia was hij professor aan de Xaveriaanse universiteit geworden en tevens hoofd van de Sociale Afdeling aldaar. Een goedmoedig mens was Dr. Mariano Alcocer, doctor in de rechten en professor in de economie te Mexico, van waar hij naar Cuba kwam om het ene flesje mineraalwater na het andere te drinken.

Aan tafel was het een panamerikaans geluid, als Spaans de boventoon voerde over het Engels en Frans en Italiaans. Soms denkt men dat het Italiaans de voertaal der geestelijkheid wordt en inderdaad blijkt dit een gemakkelijk communicatiemiddel te zijn geworden, sedert aan alle nationale priestercolleges in Rome begonnen werd met enkele uren Italiaans te doceren. Dat gaat in de practijk blijkbaar beter dan Latijn.

Zelfs de Zeereerwaarde Heer R. A. McGowan, directeur van het Departement der Sociale Actie van de National Catholic Welfare Conference, zegt het Italiaans nog te verstaan Hij heeft het vroeger geleerd en het „verstaan" treedt al spoedig aan het licht, wanneer hij in vloeiend Italiaans,op zijn Engels uitgesproken, zich in het gesprek mengt.

Hij is iemand die ieder kennen wil en van alle landen op de hoogte is. Hij kent het niet, maar is ten hoogste geinteresseerd te horen dat er een Curaçaoënaar onder de leden is omdat hij kennis wil maken met het Papiament. Als hierin een staaltje ten beste is gegeven (en de Spanjaarden zeggen er geen woord van te begrijpen) komt bij enkelen het idee op van het Papiament een interamerikaanse taal te maken. Dr. Richard („Dik") Pattee, een Franse Canadees van geboorte. Leuvenaar van studie, Noordamerikaan door naturalisatie en gehuwd met een Portorikijnse, wordt versterkt in zijn voornemen ook Curaçao te bezoeken. Hij kent vele Amerikaanse landen, werkt voor de National Catholic Welfare Conferentie in Washington als documentenzoeker in alle landen. Mevrouw Pattee woont in Puerto Rico, gemakkelijk centraal gelegen punt van geheel Amerika. Uit Puerto Rico komt nog iemand, die Monseigneur Verriet heeft ontmoet drie jaren geleden in Maracaibo. En uit Spanje komt een rechtsgeleerde, die zich Frater Rigobert herinnert.

Uit alle hoeken was men naar La Habana gekomen. Te Port-au-Prince, waar de Heer Burgers de Curaçaose afvaardiging namens Ernesto C. Martijn kwam begroeten, zond de op Curaçao eveneens bekende Mgr. Paolo Bertoli goede wensen naar de afgevaardigden, die daar passeerden. Uit verschillende plaatsen kwam men daar samen.

Anderen reisden via Middel-Amerika. Wonderlijk genoeg was er een uit een Middel-Amerikaans land via Canada gegaan. Andere Noordamerikanen, waaronder ook Rector Piet Mommersteeg, zouden wat later komen, maar nog op tijd voor de opening.

Het Congres zelf wordt gehouden in het reeds genoemde Colegio Belen, een enorm college, waar 1200 jongens studeren (die thans met vacantie zijn). Het ligt ongeveer 12 km. buiten de stad, zodat heen en weer reizen moeilijk zou zijn. Dat raadsel is opgelost door alles in het college onder te brengen. Voor onderlinge kennismaking is dat ook gezelliger. De ontelbare 'abrazo's' die men de gehele dag hoort roffelen op elkaars ruggen zijn van die hartelijke stemming het beste getuigenis.

CURAÇAO

HET „OUDE" ZILVERGELD.

Vanmorgen wilde een dame den slager betalen met een zilveren rijksdaalder, doch deze weigerde prompt. „Ik neem geen oud zilvergeld meer aan", zeide hij.

„Maar......" sputterde de dame. „Het geld is geldig tot den zeventiende. U moet het aannemen."

„Niks", antwoordde de slager. „Ik doe het niet. Ik ben Democraat."

Dit is een van de vele voorvallen die zich dezer dagen voordoen als gevolg van de bekendmaking van het Gouvernement, dat de Nederlandse zilveren standpenningen en Nederlandse pasmunten tot en met de 17e Januari 1946 a pari ingewisseld kunnen worden tegen Curaçaose munt, bank- en muntbiljetten en dat zij na die datum niet meer zullen worden beschouwd als wettig betaalmiddel.

De moeilijkheid is namelijk, dat er nog veel van het Nederlandse zilvergeld in omloop is en dat er maar weinigen zijn die de moeite nemen om het bij den Ontvanger of den Districtmeester te gaan inruilen.

Zij die de moeite nemen ondervinden dan nog veel last omdat zij niet vlot genoeg geholpen worden.

„Als ik al dit zilvergeld nu moet natellen komen de anderen niet aan de beurt" is het stereotype antwoord van den ontvanger. „Komt u later maar terug." De man heeft natuurlijk gelijk. Hij kan de anderen niet laten wachten. Doch waarom richt men thans geen speciale loketten in waar het zilvergeld in ontvangst genomen kan worden?

Het publiek klaagt dat andere gouvernementskantoren ook niet helpen om het Nederlandse zilvergeld binnen te houden. Vaak krijgt men het weer terug en zo blijft men maar aan de gang.

Wij hebben ons daarom gericht tot een bevoegde instantie, teneinde te vernemen hoe men het probleem denkt op te lossen. Gelukkig bleek, dat het probleem niet zo ernstig is als het zich laat aanzien. Inderdaad kunnen de Nederlandse standpenningen en pasmunten na de 17e niet meer als wettig betaalmiddel worden gebruikt. Doch men gaf te kennen, dat degenen die er dan mede blijven zitten zich niet ongerust behoeven te maken. De periode om het in te wisselen tegen Curaçaose munt- bank- en muntbiljetten zal verlengd worden.

Iedereen blijve dus het Nederlandse zilvergeld aannemen tot de 17e, teneinde incidenten en stagnatie te voorkomen.

Wij maken thans een overgangsperiode mede en het Gouvernement is ook doende om de vuile Curacaose muntbiljetten in te houden. Uiteindelijk zullen alle muntbiljetten uit de circulatie genomen worden en vervangen worden door eigen Curaçaose zilvergeld.

HOF WIJZIGT VONNIS TEGEN SMOKKELAAR.

Hedenmorgen eeft het Hof van Justitie het vonnis van het Gerecht in Eerste Aanleg tegen den koopman Yamil Saade van Aruba wegens smokkelen (koffer met dubbele bodem) vernietigd. Dit vonnis luidde: twee maanden gevangenisstraf.

Het Hof was van oordeel dat de straf verzacht moest worden aangezien de man van plan was het gesmokkelde goud te gebruiken voor de invoer van goederen. Men veroordeelde hem alzo tot 5000 gulden boete.

Verdediger in deze zaak was Mr. Oreste Burghardt.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Zondag a.s. Proefwedstrijden: 15.— uur Reubliek — Mobilia (scheidsrechter Scorea); 16.15 Ecuador — D.B.O. (scheidsrechter Pooters).

TER BEVORDERING VAN LANDBOUW.

Vrijdagavond om 20.30 uur worden in de door de C.P.I.M.-directie welwillend ter beschikking gestede bioscoop te Rio Canario filmen gedraaid betrekking hebbende op landbouw en veeteelt. Behandeld worden o.a. hygiëne, melk, coöperatie, landbouwcredieten enz.

Het departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij heeft hiertoe het initiatief genomen om zodoende de belangstellenden een duidelijk inzicht te gev enin de verschillende problemen.

Een gedeelte van de bioscoop wordt voor re bezoekers gereserveerd, die dit voor Donderdag 12 uur laten weten door telefoonnummer 1757 op te bellen.

DE LIJST VAN DE P.A.A.

7 Januari 1946.

Vertrokken:

Naar La Guayra: Francisco en Perla Requena, Ernesta Amaya Medardo L. Fernandez, Carmen Guzman, Jean Froger, Carlos B. en Maria de Reichard, Rudolf Tjien Fooh.

Naar Cuidad Trujillo: Antonio Lindor, Doris James, Murk J. Linters.

Naar Miami: Angela en Giraldo Pitti, Wilfred Richardson.

Aangekomen:

Van Miami: Maria Norman, David Luber.

Van La Guayra: Eloy Camacho, Victor Diaz, Juan Gonzalez, Eduardo Salas, Delia Navarro. Delia Navarro, Leon en Aida Prince, Manuel Del Valle, Luis Suloaga, Virginia Andrade, Adela Dania, Sonia Zonenschain, Fana en Lisa Becker, Fred Stark.

Van Ciudad Trujillo: Ricardo Serra, Gegoia de Figueredo.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

7 Januari.

Angel Job, Andries Elisabeth, Fitz A. Washington, Fitz Raveneau, Gilberto Vos, Carmen de Requena, Polita Erasma.
Requena, Polita Erasma, John Prince, Ch. E. Führmann, Oscar A. Arends, Gerrit H. Maal, Eleonora La Cruz, Salvador Martijn, Theodore Jourdain, Maurice Posner, Hanna Posner, Mary L. Seute, Jenny Seute, Frank Maduro, Joseph Gonzalves.

8 Januari.

Rochevil Francz, Veronica Geerman, Julio Lapaz, J. M. Debrot, Johny E.Mauricio, Helena P. Ogenie, Johan E. Mauricio.

Aruba — Curaçao.

7 Januari.

Anthony J. Garcia, Frits Crane, Albert Eman, Gerard de Veer, L. C. Kwartsz, Juan Irausquin, H.A.J. Cijsen, Kapt. J. Postma, Jacques Heide, Wong Mook Coom, Shing Gen Yip, F. E. de Castro, A. J. Garcia, Maj. Raf. A. Segara, Isaac Osorio, Robert W. Schlageter, Gilberto Vos, Carmen de Requena, Evan de Castro, Edward de Veer, Pedro Frigerio, J. M. Debrot, N. T. Hilhorst, L. Ridderstap, Holland Mason, Capt. L. L. Willer, Louis E. Richardson, M. Beel.

Curaçao — Bonaire.

7 Januari.

Antonia Arends, Mary Arends, A. Arends, Antonio de Palm, Armelia Kaluf, Thomasa Soliana, Elca Damascus, Petronella Damascus, Jane Booi.

Miami — Curaçao.

7 Januari,

Arends Voordenhout, Willem J. H. van Wees.

Paramaribo — Curaçao.

7 Januari.

Rene Latour, Johannes Lieveld, Hendricus Burgers, Frans Bottse, Gerardus Eliazer, Albertus Heidweiler, Leo van Breet.

Trinidad — Curaçao.

7 Januari.

Mr. Michel Hastet, Mr. Parmanand Narwani, Mrs. Chandrawati Narwani, Mr. Krichna Narwani, Vidya Narwani, Shanti Narwani.

La Guayra — Curaçao.

7 Januari.

Carmen L. Serrano, Gustav A. Schlag, Maria de J. Vallejo, Eduardo A. Lopez, Yolanda Alberto.

Curaçao — Barranquilla.

8 Januari.

Eduarda Maria Martinez, Salomon Sarfatti, Ester de Melame.

Curaçao — Miami.

8 Januari.

T.v. de Kolk, V. Mans, W. v. Bennekom, J. Slinger, J. Spanjaard, B. Buwalda.

DE NIEUWE KERK.

De Bazaar voor de nieuwe kerk heeft ruim *f* 10.000 opgebracht!

Wat voor Bonaire een record is. Het geld is aan pastoor B. Kranwinkel O.P. overhandigd, die nu aan de helft van het benodigde kapitaal gekomen is.

EEN GOED IDEE.

De Heer Julio Abraham heeft het goede idee om aan de klanten van zijn café-restaurant een kaartje van Bonaire ten geschenke te geven. Het is een zeer duidelijk kaartje en zeer instructief. Vooral is het te waarderen, dat er geen reclames opstaan. Deze bederven in de regel dergelijke geschenken. Wie Bonaire bezoekt, heeft zeer veel nut van dit kaartje voor zijn uitstapjes.

EEN VONDST IN DE EEUWIGE SNEEUW.

Sovjet-Alpenjagers hebben op een met sneeuw bedekte top van de Kaukasus een opmerkelijke vondst gedaan. Nadat zij de kruin van de berg Mekapaj bereikt hadden, moesten de Alpenjagers zich vier dagen en nachten schuil houden voor de hevige sneeuwstorm. Op de vijfde dag nam de storm af en konden de Alpenjagers verder gaan met hun wetenschappelijk werk. Spoedig vonden zij in de steenachtige bodem een verzegelde fles met een vergeeld stuk papier. Het volgende hebben zij uit de text kunnen opmaken: „9 Augustus 1890 militaire landmeters Nikonorof en Korchagin beklommen de top van de Mekapaj". De verdere text was onleesbaar. De fles met het briefje die 55 jaar in de eeuwige sneeuw op de top van de Kaukasus gelegen heeft, is naar een speciaal laboratorium gezonden, waar de text verder zal worden ontcijferd.

Nederland eert zijn Helden

Grootste plechtigheid te Haarlem.

(Uit de Volkskrant.)

In een duinpan, nabij de zee, in stille afzondering van het werelds rumoer, rusten de vier honderd twee en twintig doden, die in de gigantische strijd om onze vrijheid, hun jonge levens offerden. Een zoele herfstwind waait over de duinen als een onuitgesproken gebed en beroert in geheimzinnig fluisteren de witte bloemenhulde waaronder deze Nederlanders hun laatste rustplaats gevonden hebben.

Haarlem stond Woensdag, 28 November jl., in het teken van rouw. Aan talloze gevels wapperden de vlaggen halfstok. Uit alle delen van het land waren de belangstellenden toegestroomd om de laatste eer te bewijzen aan de zonen en dochters van Nederland, die hun bloed veil hadden voor hun vaderland. In de Grote Kerk, onder brandende lampen, stond het stoffelijk overschot opgebaard van Hannie Schaft, de enige vrouw, een meisje nog, onder deze strijders, die viel door het moordend lood van den vijand. De rood-wit-blauwe vlag dekte de bruine kist waaromheen zes kaarsen brandden.

Hare Majesteit de Koningin, Prins Bernhard, Minister Schermerhorn en enkele andere ministers en autoriteiten hadden plaats genomen tegenover het spreekgestoelte, vanwaar Dr. H. Wamsteker namens het Comité Eregrafhof, Zijne Excellentie Minister Schermerhorn, professor H. van Rooy O.F.M. als vertegenwoordiger der illegaliteit, Dr. K. H. E. Gravemeijer en Deken, J. C. van de Wiel de doden herdachten.

„Gedenk dat God regeert, Hij die oogst op zijn tijd. Geen offer, hoe groot ook is in Zijn licht vergeefs geweest. Zij hebben ons gevrijwaard van de smet van het barbarendom, dat nationaal-socialisme heet. Wie denkt, dat deze strijders gesidderd hebben in het aanschijn van de dood, vergist zich. Hun houding was een macht, die de overmacht van den vijand tot onmacht doemde. Het ideaal, waarvoor zij vielen moeten wij immer voor ogen houden wil Nederland Nederland blijven. Al is het verdriet mateloos geweest, het was niet zonder betekenis, want Nederland is gered. Zij hebben ons vaderland gekroond; Nederland zal tot hen blijven opzien als op zijn glorievolste lidtekens", aldus de sprekers.

Grandioos vaarwel.

De reusachtige koperen kronen zonden hun olievlammen tot in de hoge gewelven der oude kerk, trillend, zwevend, als een symbool van de laatste ademtocht dezer honderden gevallenen. Het Wilhelmus schalde tegen de muren en kleurige glas-in-loodramen, waardoor als een liefdevolle glimlach de herfstzon brak. Het was een grandioos vaarwel.

Dan vormden de duizenden mensen buiten een kilometers lange stoet achter de baar om Hannie en in gedachten de andere doden, naar hun laatste rustplaats te vergezellen, een lange, lange tocht, welke oneindig droef was en onvergetelijk. Op de nieuwe weg naar Zandvoort stonden reeds uren honderden belangstellenden te wachten. Ergens ver weg, dicht bij de zee, woeien twee vlaggen bij de ingang van het dieper in de duinen gelegen eregraf. Toen de stoet halfweg was, kleurden aan de wolkenrijke hemel een alles overkoepelende regenboog tot achter de silhouetten de starre duinen. De graven waren bedolven onder bloemen, de vlag hing daar temidden halfstok, een graf was open, bedekt, door dennegroen, dat was het graf van Hannie, waar straks de kist in zal zinken onder de tonen van het Wilhelmus.

Tienduizenden mensen hadden zich rondom dit eregraf verzameld, dat binnenkort omgeven zal worden door een muur van natuursteen en waarvan elk graf een zerk zal dragen. Na uren wachten werd de stoet zichtbaar op de kronkelwegen van de woeste duinen voorop een militair muziekcorps met omfloerste trommels en trompetten dan volgden zeventien enorme kransen waaronder twee van het Koninklijk Huis, hierachter werd de kist gedragen, gevolgd door ministers en familieleden, een afdeling der politie, stoottroepen en een onafzienbare rij van belangstellenden. Om 15 uur arriveerde de Koninklijke familie en haar gevolg. De Koningin legde een krans op de kist, dan legden Prins Bernhard en Prinses Juliana een zelfde krans.

Het Wilhelmus klonk door de roerloze stilte, saluutschoten scheurden het lied uiteen en dan zonk langzaam de bruine glanzende kist in de vaderlandse bodem, de grond, welke deze doden zo lief hadden.

Engelands vrouwen groeten.

Mevrouw Elisabeth van Maasdijk, die kortgeleden een lezing hield te Londen voor het British Legion, legde een krans van rode papavers op het graf namens de vrouwen van Engeland, die haar groeten en sympathie hiermede uitdrukten, voor hare zusters in Nederland; deze rode papavers betekenen het embleem der Engelsen voor deze herdenkingsdag der Nederlandse dappere gevalenen. Hierna droeg zij een gedicht voor, dat het Oude Testament ten grondslag had: „Trekt Uwe schoenen uit van Uwe voeten, want de grond waarop gij staat is heilig land".

Nederland heeft zijn doden geëerd op deze herfstdag in de duinen en het zal hen blijven eren door het eregraf, dat voor hen is opgericht als een eeuwige herinnering aan een grootse vrijheidstrijd.

DE ALANDSEILANDEN WEER IN HET BRANDPUNT DER BELANGSTELLING.

In de Botnische Golf, tussen Zweden en Finland, ligt een conglomeraat van duizenden eilandjes, die tezamen de Alandsarchipel vormen. Naar schatting zullen het er een slordige 20.000 zijn. Niet alle eilanden zijn bewoond, want de meeste zijn slechts enkele vierkante meters groot. De bewoners van deze archipel, de Alanders, een doodeerlijk volk, genieten de twijfelachtige eer, dat er meer om hen gevochten is dan ze zelf onder elkaar bakkeleiden. Hun brokjes grond hebben namelijk een zekere strategische betekenis. Vandaar, dat de gemoederen der Alanders dikwijls in beroering zijn gebracht. Tussen Zweden en Finland is menig geschil geweest over het bezit van de scheren. Thans behoort de eilandengroep aan Finland hoewel de bevolking van zuiver Zweedse afkomst is. In 1809 zijn de Alandseilanden tegelijk met Finland van Zweden afgescheiden en onder Russisch bewind gekomen. Na de ineenstorting van het tsarenrijk trachtten de Alanders van de gelegenheid gebruik te maken om zich weer bij Zweden aan te sluiten. Finland was echter van mening, dat Finnen en Alanders altijd lief en leed hadden gedeeld. Verder voerde men aan, dat de Alandseilanden administratief bij Finland waren ingedeeld. De Alanders kwamen met vele argumenten, o.a. met de bewering, dat Finland vroeger geen politiek maar een geografisch begrip was.

Oppositie.

Niettegenstaande hun zelfbestuur werd aangeboden bleven de Alanders taai in de oppositie. Bij een vrij plebisciet verklaarde 95% der bevolking zich voor aansluiting bij Zweden. De Volkenbond moest er aan te pas komen met het gevolg, dat de Alandseilanden definitief bij Finland werden ingedeeld. Het schijnt dat Engeland de toewijzing aan Finland doorgedreven heeft, enerzijds om de Russische quaestie tot een bevredigende oplossing te brengen, andererzijds om het Zweedse element in Finland te versterken.

In de latere jaren heeft zich een assimilatieproces in Aland voltrokken, zodat de tegenstellingen minder scherp zijn geworden.

De laatste jaren werd de quaestie-Aland weer actueel. De Russen hebben steeds een opmerkelijke belangstelling voor de eilanden getoond. Na het vredesverdrag van Moskou (1940) achtte de Russische regering Aland belangrijk genoeg om er een uitgebreide consulaire staf heen te sturen, die kennelijk meer dan de gebruikelijke commerciële belangen te dienen had.

Thans is de Alandse quaestie weer actueel geworden. De Alanders trachten met vernieuwde ijver Zweedse onderdanen te worden. Typerend is, dat de Russen de eilanden nog gelaten hebben voor wat ze zijn, hoewel men had kunnen verwachten, dat dit zeker niet het geval zou zijn. Zweden zou ongaarne zien, dat de Russen zich op de Alandse archipel gingen nestelen. Overigens zijn de Zweeds-Russische betrekkingen goed, maar alle landen zijn nu eenmaal erg gevoelig voor strategisch gunstig liggende aardkluitjes.

Vis met de vissen — I.

Een nieuwe Wereld ontdekt

U moet dit niet lezen, wanneer U denkt daarmee op de hoogte te zijn van wat er in de zee leeft. Wat hierin beschreven staat, is er nog geen duizendste deelte van. We willen enkel trachten U een heel heel heel klein beetje te laten meegenieten van wat twee natuurliefhebbers met primitieve middelen hebben genoten van de wonderschone wereld onder de oppervlakte van een tropenzee, en U aansporen hun voorbeeld te volgen.

Toevalligerwijs ontmoette ik eens een duiker, die me zei: U houdt van de natuur? U houdt van zwemmen? Nu, dan moet U toch eens een duikbril opzetten. Wacht, hier heb ik een oud ding, het gaat nog wel een tijdje mee. Probeer het één keer, en ik wed, dat U er met geen stok meer van af te houden bent. Ik heb dat brilletje opgezet, en warempel! een nieuwe wereld, schitterend! Had ik ooit kunnen denken, dat het eiland, waarop ik al een jaar lang leefde, zulk een kostbaar stuk natuurschoon rijk was? Heel het eiland had ik rondgezworven, bergen beklommen, diep doorgedrongen in holen en spelonken, de woeste noordkust bewonderd. Ik wist overal de weg en hield van de natuur, ik was er vol lof over, en heb met veel geduld en moeite getracht die schoonheid met mijn fototoestel vast te leggen. Ik heb vondsten gedaan, verzamelingen aangelegd en veel van mijn bevindingen op schrift gesteld. Maar vanaf het ogenblik, dat ik de zeebodem door mijn versleten brilletje gezien had, raakte mijn belangstelling voor al de rest van de natuur op de achtergrond en stond bij mij één ding vast: Hier zal ik meer van weten. Mijn ontspanning zal ik in het vervolg onder water zoeken. En zo ging het en zo gaat het nog steeds. De schaarse tijdjes, dat ik de natuur kan ingaan, ga ik zo goed als altijd de zee in. En ook nu na de zoveel-honderdste keer, heeft het onder water leven mij nog nooit verveeld. Kan ik vandaag kiezen tussen een pracht film en een paar uurtjes duiken, dan ga ik duiken.

Maar laat ik U eerst eens vertellen waar we zijn. Het genoemde eiland is Bonaire, een der Nederlandse West-Indische eilanden.

Het is niet groot, 275 KM2 als U het precies weten wilt, en heeft nog geen zes duizend bewoners. Deze bewoners is goed volk, best mee op te schieten. Na enige tijd experimenteren op mijn eentje, kwam een vriend van me op Bonaire, een meer geoefende duiker en met hem heb ik de meeste interessante tochten langs Bonaire's kusten gemaakt. Die man heet **André** en ik ben **Frans.** Ik zal U niet lastig vallen met biezonderheden omtrent familieomstandigheden en leeftijden, dat al heeft met de zee weinig uit te staan.

Het eiland wordt omspoeld door een heldere zee. Kom je pas uit Holland, dan noem je water al helder, als je er een meter ver door heen kunt zien. Hier is dat heel anders. De zee is zo klaar, dat je in de regel 10 a 15 meter ver kunt zien; meer op het diepe en op gunstige kustplaatsen heb je vaak 20 meter ver behoorlijk zicht. De vissers op de aanlegsteiger werpen hun net uit naar de visjes die ze van boven af zien. Bij kalm weer is heel de bodem met al wat erop ligt zichtbaar.

Stap je zo het water in, zonder bril of zeekijker dan zie je heel vaag donkere plekken, koraalmassa's en stenen. Alleen als je er met je neus vlak bij bent tekenen de dingen onder water zich iets scherper af; maar niet veel. Bezie je de bodem vanaf het strand, of beter nog vanaf een hoge rotsblok, dan is er meer van te onderscheiden. Duidelijker dan met het blote oog onder water, ziet U koraalboompjes, grote bladvormige schijven, losse stenen, ronde bruine bulten en zo hier en daar een helder groene of hemelsblauwe vis. Later, als U eenmaal in deze onderwater-wereld thuis bent, herkent U deze dingen van buiten af veel beter. U weet dan precies, wat daar allemaal staat en wat er leeft en of **het gevaarlijk is,** en of U over die koralen heen kunt komen. Is een kuststrook geheel vol koralen, dan lopen wij er langs en zoeken zonder onder water te kijken een plekje waar we over dat gevaarlijke struikgewas kunnen heen zwemmen.

De aard van de zeebodem aan de kust is iedere tien meter anders. Ik had me altijd voorgesteld, dat die kust langzaam afliep en zo steeds dieper werd, geleidelijk aan. Maar zo is het helemaal niet. Stel U voor een gewoon strand. Die zand of rotsbodem loopt af, gaat de zee in en zet zich daar schijnbaar door. In werkelijkheid zet zij zich slechts een heel klein eindje voort, klein in vergelijking met de oppervlakte van het eiland. Op een gegeven moment eindigt die ondiepe bodem plotseling om dan zowat loodrecht naar beneden te gaan. U staat, of staan is het eigenlijk niet, U zwemt of zweeft boven een angstwekkende afgrond. Daarover later meer. De opdiepe zeebodem tussen kust en afgrond nu is ons terrein waar we geregeld van de natuur wonderen genoten hebben. Op sommige plaatsen is dat lustoord meer dan honderd meter breed, op andere plaatsen slechts een paar meter. Het beste overzicht van die breedte heb je van uit een vliegmachine. Hoog boven de kust zwevend, ziet ge de kustrand zelf als een reep witte schuim, dan volgt een zeer grillige strook geel met bruine, grijze en zwarte vlekken, dat is de ondiepe bodem en dan ziet U zeer scherp afgetekend de donkerblauwe zee. Die scherpe rand, dat is de rand van de afgrond.

U weet nu dus waar U wezen moet. En nu gaan we ons klaar maken voor een eerste speurtocht door dit sprookjesland.

Passagiers- en goederenwagen s liggen over de rails nabij Lydie k, Indiana, nadat de sneltrein op weg van Chicago naar New York botste met een goederentr ein welke op weg was naar het Westen.

UIT DE PERS

„BELGIË, OASE VAN EUROPA".

Uit „Trouw":

Ik ben in Londen geweest, heb Parijs bezocht, ben nu in Amsterdam, maar als ik dat alles aanzie, dan is België de oase van Europa.

Dit zegt mij een Belgische collega, die met een aantal beroepsgenoten op uitnodiging van de Nederlandse regering een reis door ons land maakt.

„Vanmorgen ging ik over het Damrak", zo vervolgt hij. „Daar liepen vele jongelieden te lanterfanten, jongelingen, die toch moeten werken. En wat deden zij? Zij verkochten mij de bonnenlijst à 5 cent. Waarom werken zij niet?"

Als hij mij deze vraag zo pertinent stelt, is er moeilijk een antwoord op te geven, maar als er een antwoord komt, is het beschamend voor ons, Nederlanders. Men kan de quaestie wat verzachten door te vragen of er in België geen werkloosheid heerst.

Practisch geen werkloosheid.

Werkloosheid? Maïs non. Van de acht millioen inwoners zijn er 120.000, die niet in het arbeidsproces zijn ingeschakeld, omdat zij min of meer a-sociaal zijn of zich niet meer aan geregelde arbeid kunnen wennen. Maar iedere krachtige en valide arbeider werkt en werkt hard. Wij in België willen door de moeilijke tijden heen. Het kost dan wat het kost. Natuurlijk hebben wij wel eens een staking gehad, maar ik vertel u ook, dat tijdens de beschietingen van Antwerpen door het V-2-wapen, de arbeiders hebben doorgewerkt en niet voor zichzelf of voor hun landgenoten in de eerste plaats, maar voor de geallieerden. Onze kolenproductie (zij bedraagt op het ogenblik 80.000 ton per dag, dat is 80 pCt van wat we gewend waren), is in de afgelopen winter voor de geallieerde industrie geweest. Wij hebben er zelf niets van genoten".

„Dat verklaart uw gunstige positie ten opzichte van Nederland?"

Minister-inkoper.

Maar natuurlijk. Omdat wij zo voor Amerika gewerkt hebben staan de Verenigde Staten bij ons in de schuld. Zij zijn ons 13 milliard francs schuldig! Doch dat niet alleen. Onze minister zonder portefeuille, Kroonacker, liberaal Senator, is met zestig ambtenaren naar Amerika gereisd en hij koopt van alles en nog eens van alles. Laat hij twee zittingen van het cabinet medegemaakt hebben, dan is dat veel. Hij heeft geen tijd. Zijn bureau staat niet in Brussel, maar in New York."

„Profiteert iedereen daarvan?"

„Wat denkt ge? Ieder lid van een arbeiderscoöperatie heeft zeker al een nieuw costuum kunnen kopen. Denkt ge, dat ze bij ons op klompen lopen?

Of dat de jongedames lange broeken dragen? Zij willen die niet dragen, omdat zij de nieuwste mantelpakjes en jurken kunnen krijgen. Volgende week koop ik zelf een nieuw costuum, het komt op ongeveer ƒ 200."

„En niet gedistribueerd?"

„O ja. Maar we hebben punten genoeg. Vergeet bovendien niet, dat onze textielindustrie al weer 95 pCt is van voor de oorlog. Ik geef u de verzekering dat leer en textiel begin van het volgend jaar vrij zullen zijn in België. En in Maart 1946 kan mijns inziens alle rantsoenering afgelopen zijn. U kijkt verwonderd. Maar voor de meeste producten is de zwarte handel al voorbij.

Er is bij het Belgische volk een niet te onderdrukken, wil om het thans beter te hebben dan voor de oorlog. Ik geloof, dat dit één van de geheimen is, waardoor wij een grote voorsprong op Nederland hebben. Want leeggeroofd zijn we ook door de Duitsers, net als bij u.

Er zijn omstandigheden te noemen, waardoor we die voorsprong hebben. Maar ik meen, dat de quaestie van levenshouding ook een rol speelt.

Ge zijt hier te serieus. Denkt ge, dat een winkelier bij ons gaat wachten totdat hij eindelijk eens een ruit krijgt via de officiële instanties? Hij heeft haar al. Want hij wil vooruit, hij wil zaken doen. Mede daardoor is de algemene toestand bij ons goed te noemen. Hopenlijk zijt ge spoedig ook zo ver."

Een Wereldtekort aan Steenkool.

De oorlogsgesel heeft veel neergeslagen op het vasteland van Europa van wat de mens er had gebouwd. Wat grotendeels behouden bleef, daar het onbereikbaar was voor de bommenwerpers, waren de natuurlijke schatten, steenkool bij voorbeeld. Er is genoeg steenkool in de aarde van Europa om er geslachten lang fabrieken en treinen mee te laten lopen en er de huizen mede te verwarmen en verlichten. Maar de mensen die op de bodemrijkdom wonen kunnen er feitelijk niet bij komen.

Er is veel ironie in de nasleep van de oorlog. De schatten liggen dichtbij — en toch zo ver weg. Er is een ernstig tekort aan kolen omdat men ze niet uit de mijnen kan halen. Men heeft er de mensen niet voor.

De sleutel tot het economisch herstel.

Van steenkool zou men kunnen zeggen dat het is als een sleutel die de poort opent naar het economisch herstel van West-Europa. Andere brandstof heeft men er niet. Grondgas is er vrijwel afwezig. Petroleum moet in grote hoeveelheden worden ingevoerd, en er heeft zo veel ontbossing plaats gehad dat hout schaars en duur is geworden.

Vóór deze oorlog stookte het vasteland van Europa gemiddeld 300 millioen ton kolen op in een jaar. Ongeveer 93 percent er van werd er geproduceerd; de rest kwam uit Groot Britannië. De enige Europese landen, afgescheiden van Engeland, met een groot overschot voor export waren Duitsland en Polen. De andere grote kolenproducent was Frankrijk, met een jaarlijkse opbrengst van 45 millioen ton, maar het voerde nog zowat 40 percent van zijn verbruik in. Alle andere landen in Europa moesten steenkool invoeren uit de landen die het product konden missen.

Frankrijk zal, naar wordt verwacht, dit jaar slechts tweederde van zijn normale opbrengst halen. Elders is de toestand nog ernstiger. In België wordt slechts de helft gedolven van de hoeveelheid van voor de oorlog, in Nederland maar een derde. Zonder invoer zou een Nederlands gezin weinig méér krijgen dan een halve ton in het jaar. West-Duitsland, dat vóór de oorlog meer dan de helft leverde van de steenkool die in Europa werd verbruikt, delft nu minder dan een kwart van zijn vroegere voortbrenging. Het gemiddelde van deze vier landen is iets meer dan een derde van de normale productie van vóór de oorlog.

De oorzaak van vele andere tekorten.

Het steenkooltekort is de rechtstreekse oorzaak van andere tekorten die door de oorlog zijn ontstaan. Neem transport. Behoorlijk verkeer te water en te land is zonder steenkool onmogelijk. Uit het ene volgt het andere. Als er geen doelmatig verkeer is kunnen de mijnen niet van het nodige worden voorzien en kan geen steenkool van de mijngebieden worden vervoerd naar die landsdelen waar men ze nodig heeft. Aan de andere kant veroorzaken weer andere tekorten het tekort aan steenkool. Werkmaterieel voor de mijnen is schaars; dat drukt de productie. In Nederland brachten de Duitsers het kolenmijnbedrijf vrijwel tot stilstand door de middelen, waarmee het bedrijf moet worden geoefend, weg te nemen of te verwoesten.

Geen mijnwerkers.

Het ernstige is het tekort aan mijnwerkers. Het proces dat arbeidsvermogen maakt van steenkool is altijd zwaar en lang geweest. Onder normale omstandigheden brachten in het Saarbekken twee man, volle uren makend, 50 ton in de maand naar boven.

Voor het delven van kolen zijn niet alleen veel delvers nodig maar ook biezondere vaardigheid en grote lichamelijke kracht. Sedert 1939 hebben tienduizenden ervaren mijnwerkers hun gereedschap neergelegd en de wapens opgenomen. Zij werden niet allemaal vervangen en, voor zover zij werden vervangen, niet steeds door mijnwerkers van dezelfde qualiteit. In Duitsland, het grootste kolen voortbrengende land van West-Europa, vervingen krijgsgevangenen en werkkrachten, uit de bezette landen aangesleept, de mijnwerkers die naar het front waren gegaan. De krijgsgevangenen en de „verplaatste personen" zijn naar hun landen teruggekeerd. Zelfs als men nu alle mijnwerkers die naar het front waren gestuurd terug kon krijgen, dan zou er toch nog een ernstig arbeidstekort zijn in de Duitse mijnen. De gewoonte van de vredestijd, leerling-mijnwerkers in de mijnen te brengen, werd in de oorlog prijsgegeven; en de oude delvers, die niet voor oorlogsdienst werden opgeroepen zijn nu zes jaar dichter bij den leeftijdsgrens, en velen zijn te oud geworden voor het werk.

Geen gereedschappen.

Overal in Europa is er niet alleen een tekort aan mijnwerkers maar ook aan de dingen die zij nodig hebben. Zij moeten ergens wonen, maar de mijnplaatsen kunnen in de meeste gevallen maar niet genoeg woningen verschaffen om de mijn in bedrijf te houden en althans een klein deel van de normale opbrengst er uit te halen. Zij moeten ook voedsel hebben, een zeer voorname behoefte. Kolen delven is zwaar werk. Wat er gebeurt als de delvers slecht worden gevoed is gebleken in Frankrijk waar aan ondervoeding wordt toegeschreven dat de productie met 20 percent is achteruit gegaan, vergeleken bij de vroegere vredestijd. Maar er is een wereldtekort aan voedsel en ook een tekort aan vervoermiddelen om plaatselijke overschotten naar behoefige gebieden te brengen.

Geen invoer mogelijk.

De vooruitzichten voor de binnenlandse productie zijn dus al slecht. Maar de kans ze met invoer goed te maken is ook ontmoedigend klein. Polen voerde voorheen 11 millioen ton in het jaar uit naar Scandinavië en West- en Zuid-Europa. Dit jaar zal de meeste steenkool die in Polen, Tsjecho-Slowakije en Zuid-Europa wordt gedolven nodig zijn om het verlies goed te maken, dat Rusland heeft geleden door het onder water zetten en vernielen van de mijnen in het Don-bekken. Het tekort aan mijnwerkers komt niet alleen op het vasteland voor. Wegens gebrek aan arbeidskrachten is de Britse productie omlaag gegaan tot ver beneden het punt waarop belangrijke uitvoer mogelijk was. Om de zelfde reden maakt Amerika een zorgelijker winter mede dan het in zeven jaar heeft gekend, met de voorraden teruggebracht tot minder dan 80 percent van de normale.

Een organisatie moet het oplossen.

De Europese Steenkool Organisatie, afgelopen Mei in Londen ingesteld door vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Groot Britannië, Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg, Denemarken, Noorwegen, Griekenland, Turkije, Tsjecho-Slowakije en Joegoslavië, heeft de taak gekregen een oplossing te vinden voor het vraagstuk, door deze tekorten gesteld. De Organisatie kan bijstand verschaffen voor het herstel van beschadigde benodigdheden voor het mijnbedrijf en de hervatting er van. Ze beveelt ook toewijzingen van steenkool aan. De verdeling der beschikbare voorraden wordt geregeld door de regeringen der genoemde landen onderling.

Duitsland geen voorrang.

In West-Duitsland treedt op dit gebied de Gemeenschappelijke Kolen Commissie adviserend op. Groot Britannië, de Verenigde Staten en Frankrijk zijn er in vertegenwoordigd. De Centrale Bestuursraad te Berlijn handelt naar de aanbevelingen van deze Commissie. Als aan de behoeften van het militair bestuur is voldaan komen het transport en de openbare diensten het eerst aan de beurt voor de onvangst van Duitse steenkool. Dan volgt de nijverheid die de noodzakelijkste zaken voor de burgerij vervaardigt, dat zijn de fabrieken van voedingsmiddelen en kleding. Wat er over blijft gaat in en buiten Duitsland naar waar het hardst nodig is. Daar er in vele bevrijde landen een ernstig tekort is wordt de komende winter niet veel steenkool voor huisbrand vrijgegeven in Duitsland. Aan dit land kan geen voorrang worden verleend.

Hoewel Amerika en Engeland hun eigen productie en toevoerproblemen hebben, doen deze landen wat ze kunnen om ernstige kolenschaarste op het Europees vasteland te vermijden. Zo snel als de beschikbare scheepsruimte toelaat worden geregeld kolen verscheept naar Noord-West Europa. Tot het eind van het jaar hoopte Amerika 6 millioen ton kolen naar Europa te zenden, benevens dringend nodige mijnwerktuigen. Beiden landen doen het uiterste om meer mijnwerkers hun vak te doen hervatten en de productie per ploeg te verhogen, teneinde de kolencrisis te overwinnen.

De circelgang.

Het einde van de oorlog in het Verre Oosten heeft duizenden mannen vrij gemaakt voor hervatting van hun arbeid in het mijnbedrijf, transport en aanverwante industrie. Maar hun terugkeer van het Verre Oosten eist tijd, en de winter in Europa is daar. Alleen met inspanning van alle krachten, tot verhoging van de productie in alle landen waar steenkool wordt gemijnd, zal in Europa ernstige ontbering in deze maanden kunnen worden vermeden. De regeringen van de steenkoollanden zullen het moeilijk besluit moeten nemen hoeveel arbeiders en uitrusting kunnen worden overgebracht van andere bedrijven naar het mijnbedrijf. Het ene tekort verergert het andere.

Reeds is gezegd dat steenkool afhankelijk is van transport; transport kan niet werken zonder kolen. Arbeidsvermogen uit steenkool is nodig voor de levensmiddelenfabrieken en voor de verspreiding van voedselvoorraden; en mijnwerkers moeten goed worden gevoed om steenkool te kunnen delven; arbeid die calorieën verslindt.

Het eerst nodige.

De meeste bevrijde landen hebben uitgemaakt dat steenkool het eerst nodig is, zelfs ten koste van meer ontbering voor volken die in jaren van oorlog reeds zo veel te verduren hebben gehad. De Franse ziekenhuizen zullen deze winter slechts 65 percent ontvangen van de steenkool die ze vóór de oorlog gebruikten en dan nog alleen als er ook steenkool wordt ingevoerd. Indien er geen extra hoeveelheden kunnen worden geproduceerd of ingevoerd zullen de meeste Franse woningen het zonder huisbrand moeten stellen. Ook in andere landen moeten de behoeften der bevolking in het algemeen worden achtergesteld bij die van de industrie. Men beseft dat dit hard is. Maar het is de enige manier om het productieproces weer aan de gang te brengen en de gemeenschap weer een behoorlijk bestaan te bezorgen en het vasteland van Europa er bovenop te helpen.

CURAÇAO

POLITIE-BERICHTEN.

Een lichte aanrijding vond plaats op het Wilhelminaplein tussen een vrachtwagen en een geparkeerde auto. De geparkeerde auto werd aan bumper en radiateur beschadigd. De bestuurder van de vrachtwagen haalde te vlug naar rechts uit bij het verlaten van de parkeerplaats en bleef met het rechterachterspatscherm achter de voorbumper van de geparkeerde auto haken.

Op de Van Slobbeweg reed een vuilnisvrachtwagen van Openbare Werken door het hek van de Gas Maatschappij. Bij onderzoek bleek dat zowel de vrachtwagen als het hek zwaar waren beschadigd. Van dit ongeval was geen aangifte bij de Verkeersafdeling gedaan.

Een lichte aanrijding vond plaats in de Bredestraat tussen een rijdende en een stilstaande vrachtwagen. Beide vrachtwagens werden aan de laadbakken licht beschadigd. Bij het passeren van de stilstaande vrachtwagen haalde de bestuurder van de rijdende vrachtwagen voor een tegenligger te veel naar rechts uit, waardoor de beide laadbakken met elkaar in aanraking kwamen.

Een lichte aanrijding had plaats in de Bredestraat ter hoogte van La Castellana tussen een personenauto, waarvan de rechtertreeplank, rechterachterspatscherm en wieldop werden beschadigd, en een onbekend gebleven motorrijtuig. De bestuurder hiervan zou zich bij de Verkeersafdeling vervoegen.

Een lichte aanrijding vond plaats op de Koningin Emmabrug tussen twee personenauto's. Lichte schade. De auto's reden te kort achter elkaar. En bij het stoppen van het voorrijdend motorrijtuig botste het andere hier tegen aan.

Door de bestuurder van een autobus werd aangifte gedaan dat zijn bus was aangereden door een personenauto. Hierdoor was het linkerachterspatscherm van zijn bus licht beschadigd. De personenauto, welke aanvankelijk geparkeerd stond op een zijweg van de Schottegatweg, wilde achteruit de Schottegatweg oprijden. De autobus welke wachtte ter hoogte van de uitmonding voor een passerende auto op de Schottegatweg werd tijdens dit stilstaan door de achteruitrijdende auto aangereden.

In de Bredestraat ter hoogte van de Cooperatieve werd een vrouw door een wielrijder aangereden. De vrouw bekwam enige ontvellingen aan de linkerknie en een losse tand. De vrouw stak vlak voor den wielrijder de weg over, waardoor de wielrijder tegen haar aanbotste en zij kwam te vallen.

In de van de Bandthofstraat werd een manspersoon door een personenauto aangereden. De bestuurder hiervan verkeerde in kenlijke staat van dronkenschap. De bestuurder reed het trottoir op tegen den manspersoon aan.

Nabij Post 5 te Rio Canario werd een Portugees door een personenauto aangereden. De Portugees bekwam een gekneusde linkerarm.

De Portugees klom over het hek nabij Post 5 en liep, zonder op het verkeer te letten de rijweg over. Hij werd door de juist passerende personenauto gegrepen en tegen de grond geslagen.

Een lichte aanrijding had plaats op de Handelskade ter hoogte van Palais Royal tussen een personenauto en een bestelauto. Van de personenauto werd het kofferdeksel ingedeukt en het slot beschadigd. Van de bestelauto werden beide spatschermen en radiateurbeschermer ingedeukt.

De bestuurder van de personenauto moest plotseling stoppen voor een voor hem stoppende auto, welke ter plaatse, rechts van de weg wilde gaan parkeren. De bestuurder van de bestelauto verblind door de zon, zag de door hem gestopte personenauto te laat en botste met de voorzijde van de door hem bestuurde auto tegen de achterzijde van de personenauto.

Een lichte aanrijding vond plaats in de Wolkstraat ter hoogte van de bakkerij van Capriles tussen twee parkeerauto's. Beide auto's werden licht beschadigd. De ene auto stond geparkeerd in de Wolkstraat. Hierin bevond zich een zoontje van den eigenaar. Op het moment dat de andere personenauto wilde passeren deed de jongen het portier open met het gevolg dat dit met de passerende auto in aanraking kwam.

Een lichte aanrijding vond plaats op de Berg Altena tussen een autobus en een militaire vrachtwagen. Beide motorrijtuigen werden licht beschadigd.

De bestuurder van de militaire vrachtwagen reed achter de autobus. Toen de bus ging stoppen wilde de bestuurder van de militaire vrachtwagen passeren, doch op het laatste moment zag hij dat het niet meer ging door een tegenligger. Hij remde doch kon niet tijdig stoppen en reed met de rechtervoorzijde tegen de geopende klep van de autobus.

Op de Handelskade had een aanrijding plaats tussen een personenatuo en een huurauto. Van de huurauto werden rechtervoor- en achterspatscherm ingedeukt. De personenauto kwam uit de file geparkeerde auto's rijden, op het moment dat de huurauto passeerde.

Een zeeman verklaarde te zijn aangereden in de Keukenstraat door een personenauto. Hij had verschillende lichte ontvellingen aan hoofd en rechterbeen bekomen. Tevens verklaarde hij over pijn in zijn rug. Hij is op verzoek van den dokter naar het Sanatorium vervoerd. De personenauto was na het ongeval doorgereden. Een onderzoek wordt ingesteld.

Een aanrijding vond plaats op het Brionplein tussen een personenauto en een D-wagen. Beide auto's werden licht beschadigd. De bestuurder van de personenauto trachtte te gaan parkeren voor de D-wagen. Hij schatte echter de afstand te kort met het gevolg dat het door hem bestuurde motorrijtuigen in aanraking kwam met de D-wagen.

Van de Politiewacht Brionplein af werd gemeld dat er op het Brionplein een man was aangereden door een motorrijtuig en hierbij gewond was geworden. Volgens getuigen verklaringen zou de bestuurder van het motorrijtuig met grote snelheid de brug zijn af komen rijden. Passeerde de verkeerspost op het Brionplein aan de verkeerde kant en zou vervolgens het trottoir zijn opgereden en zo den manspersoon hebben aangereden. Een onderzoek wordt ingesteld.